

Europski upitnik za istraživanje o ustanovama – zatvori

EFSQ-P

Skraćena verzija

siječanj 2025.

Autori

Linda Montanari, EUDA

Luis Royuela, EUDA

Liesbeth Vandam, EUDA

Alessandro Pirona, EUDA

Anna Tarjan, Mađarska

Viktor Mravcik, Češka

Begoña Brime, Španjolska

Caroline Protais, Francuska

Ines Kvaternik, Slovenija

Katerina Grohmannova, Češka

Laura Isajeva, Latvija

Lina Jurgelaitiene, Litva

Nadine Berndt, Luksemburg

Ludmila Carapinha, Portugal

Josefina Mavrou, Cipar

Julien Morel-D'Alreux, Francuska

Noelia Llorens, Španjolska

Rita Cardoso Seixas, Luksemburg

Sonia Papadopoulou, Grčka

Vana Sypsa, Grčka

Els Plettinckx, Belgija

Zahvale

Filipa Alves da Costa, SZO

Carina Ferreira Borges, SZO

Heino Stöver, Njemačka

Mark Johnson, Ujedinjena Kraljevina

Maria Mafalda Castro, Portugal

Sadržaj

Uvod	4
Zaštita podataka	4
Prvi odjeljak – kontekstualni podatci	5
Drugi odjeljak – dostupnost intervencija povezanih s drogama.....	8
Treći odjeljak – osoblje, kvaliteta usluge i edukacija.....	13
Četvrti odjeljak – testiranje na droge.....	16

Uvod

EUDA već se niz godina bavi drogama i zatvorima te je objavila metodološki okvir za praćenje droga i zatvora u Europi. Cilj je metodološkog okvira uspostaviti metode i alate za prikupljanje i analizu usklađenih podataka o drogama i zatvorima diljem Europe. U dokumentu objavljenom 2013. utvrđena je potreba za razvojem dvaju alata za prikupljanje podataka: „Europskog upitnika o konzumaciji droga među osobama koje borave u zatvoru (engl. *European Questionnaire on Drug use among people living in Prison*, EQDP)” koji je usmjeren na prikupljanje epidemioloških podataka o konzumaciji droga i problemima povezanim s drogama kod osoba u zatvoru tijekom određenog razdoblja te „Europskog upitnika za istraživanje o ustanovama – zatvori” (engl. *European Facility Survey Questionnaire in Prison*, EFSQ-P)” koji je usmjeren na prikupljanje podataka o dostupnosti i provođenju intervencija povezanih s drogama u zatvoru.

Objavljen je cjelovit paket alata za praćenje za provedbu istraživanja o drogama i zatvorima, uključujući: neskracenu verziju EQDP-a, skraćenu verziju EQDP-a i metodološke smjernice EQDP-a.

EFSQ-P temelji se na postojećem upitniku koji se upotrebljava za praćenje i prikupljanje informacija o intervencijama koje se provode u zajednici i drugim okruženjima ([Europski upitnik za istraživanje o ustanovama](#), EFSQ). Međutim, zbog različitih značajki zatvora u usporedbi s okruženjem u zajednici izvornik je znatno izmijenjen da bi se dobio upitnik EFSQ-P. Upitnik EFSQ-P osmišljen je kao predložak upitnika koji će se upotrebljavati u cijeloj Europi radi bolje međunarodne usporedbe i usklađivanja podataka. Mogao bi se upotrebljavati i kao osnova za pružanje podataka drugim izvorima, od EUDA-e i nacionalnih vlada do međunarodnih organizacija (npr. SZO-a, UN-a i drugih).

Kao i u slučaju upitnika EQDP, paket EFSQ-P uključuje neskracenu i skraćenu verziju upitnika i metodološke smjernice za potporu prikupljanju podataka o intervencijama u zatvoru i ispunjavanju upitnika, po pitanjima.

Zaštita podataka

Prikupljeni osobni podatci ili informacije koje su dali korisnici obrađuju se u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ. Ta se Uredba odnosi na zaštitu pojedinaca u vezi s osobnim podatcima koji se daju institucijama i tijelima Europske unije te na slobodno kretanje takvih podataka.

Prvi odjeljak – kontekstualni podatci

1. Zatvor

a) Identifikacijska oznaka ustanove (brojčana oznaka prema normi ISO 3166-1 - poštanski broj - tri slova grada)	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
b) Naziv ustanove	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
c) Vrsta zatvora	
d) Odjeli u zatvoru	
Izvor podataka:	

Specifikacije:

Za vrstu zatvora navedite razinu sigurnosti (visoka, srednja ili niska), je li zatvorenog, otvorenog ili poluotvorenog tipa, ima li zatvorsku bolnicu ili bilo koju drugu informaciju koja može biti relevantna za razumijevanje značajki zatvora.

Za zatvore s odjelima navedite broj i vrstu odjela (npr. ženski, istražni, maloljetnički itd.); u izvorima podataka navedite izvore podataka koji se pojavljuju u anketi, uključujući registre, administrativne podatke, mišljenja stručnjaka itd. Navedite koji se od tih izvora upotrebljavaju u svakoj skupini pitanja.

Vidjeti Prilog I. Metodološkim smjernicama za brojčane oznake prema normi ISO 3166–1 (npr. zatvor u ŠPANJOLSKOJ-MADRID: 724-28001-MAD).

2. Kontakti

a) Datum ispunjavanja upitnika	Kliknite ovdje kako biste unijeli datum.
b) Naziv službe/službi za koju/koje se ispunjava upitnik	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
c) Ime osobe koja ispunjava upitnik	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
d) Funkcija/naziv radnog mjesta osobe koja ispunjava upitnik	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
e) E-adresa / telefonski broj referentne osobe	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
Izvor podataka	

Specifikacije: Prilikom ispunjavanja ankete vrlo je važno imati osobu za kontakt.

3. Konvencionalni pokazatelji

a) Referentna godina (ako je kraće od jedne godine, navedite razdoblje)	
b) Broj raspoloživih mjesta u kaznoj ustanovi (srednja vrijednost kapaciteta zatvorske ustanove)	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
c) Broj osoba koje borave u zatvoru (srednja vrijednost dnevne populacije, uključujući pritvorenike u istražnom postupku)	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
d) Broj muškaraca koji borave u zatvoru	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
e) Broj žena koje borave u zatvoru	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
f) Broj osuđenih osoba koje borave u zatvoru	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
g) Broj osoba u istražnom zatvoru	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
h) Broj domaćih državljana u zatvoru	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
i) Broj stranih državljana u zatvoru	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
j) Broj osoba koje borave u kaznionicama za maloljetnike	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
k) Broj osoba u zatvoru zbog kaznenih djela povezanih s drogama	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
l) Broj osoba koje borave u zatvoru, prema dobnoj skupini:	
<18	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
18-24	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
25-29	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
30-34	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
35-39	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
40-44	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
45-49	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
50-54	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
55-59	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
>59	Kliknite ovdje kako biste unijeli tekst.
Izvor podataka	

Specifikacije: Osobe koje borave u zatvoru ili osobe lišene slobode u kaznenim ustanovama tijekom određene godine. Uključite zatvorenike s pravomoćnom presudom i zatvorenike bez nje (vidjeti: Aebi, M. F. i Cocco, E. (2024.), [*Prisons and prisoners in Europe 2023: key findings of the SPACE I report*](#)) (Zatvori i zatvorenici u Europi 2023.: glavni zaključci izvješća SPACE I).

Drugi odjeljak – dostupnost intervencija povezanih s drogama

4. Koje su vrste intervencija dostupne u zatvorskoj ustanovi?

Vrsta intervencije	Dostupna (Da/Ne/ NK/NP)	Osigurana unutar i/ili izvan zatvora (Unutar/izvan/unutar i izvan / NK)	Obuhvaćenost pojedinaca (Postotak svih osoba u zatvoru u kojem se provodi intervencija)
a) Zdravstveni pregled			
1. Zdravstveni pregled u roku od 48 sati od ulaska u zatvor			
2. Procjena konzumacije droga i problema povezanih s drogom			
b) Detoksikacija			
1. Farmakološka			
2. Bez primjene lijekova			
c) Savjetovanje o problemima povezanim s drogama			
1. Pojedinačno savjetovanje			
2. Savjetovanje u skupinama			
3. Istorazinska podrška			
4. Ostalo (navedite)			
d) Tretman odvikavanja od droge u ustanovi			
1. Jedinice bez primjene lijekova bez komponente tretmana			
2. Jedinice bez primjene lijekova s komponentom tretmana			
3. Terapijska zajednica			

Vrsta intervencije	Dostupna (Da/Ne/ NK/NP)	Osigurana unutar i/ili izvan zatvora (Unutar/izvan/unutar i izvan / NK)	Obuhvaćenost pojedinaca (Postotak svih osoba u zatvoru u kojem se provodi intervencija)
4. Ostalo (navedite)			
e) Terapija opioidnim agonistima (engl. <i>opioid agonist therapy</i>, OAT) (isključujući intervencije OAT-a usmjerene na detoksikaciju)			
1. Nastavak terapije OAT iz zajednice			
2. Nastavak terapije OAT u zajednici			
3. Početak terapije OAT u zatvoru			
f) Intervencije u slučaju zaraznih bolesti			
1. Testiranje na HIV			
2. Testiranje na HBV			
3. Testiranje na HCV			
4. Testiranje na tuberkulozu			
5. Cijepljenje protiv hepatitisa B			
6. Cijepljenje BCG-om protiv tuberkuloze			
7. Antiretrovirusna terapija za HIV			
8. Liječenje hepatitisa C direktno djelujućim antivirusnim lijekovima			
9. Liječenje hepatitisa B			
10. Liječenje tuberkuloze			
11. Profilaksa zaraze HIV-om			
12. Savjetovanje o HIV-u/HCV-u/ HBV-u			
13. Ostalo (navedite)			

Vrsta intervencije	Dostupna (Da/Ne/ NK/NP)	Osigurana unutar i/ili izvan zatvora (Unutar/izvan/unutar i izvan / NK)	Obuhvaćenost pojedinaca (Postotak svih osoba u zatvoru u kojem se provodi intervencija)
g) Intervencije radi smanjenja štetnih posljedica			
1. Programi podjele igala i šprica			
2. Tablete za dezinfekciju/izbjeljivač			
3. Podjela drugog sterilnog materijala			
4. Podjela prezervativa			
5. Podjela lubrikanata			
6. Edukacije o sigurnijoj intravenskoj konzumaciji			
7. Sigurno tetoviranje (osposobljavanje i edukacija)			
8. Ostalo (navedite)			
h) Intervencije povezane s drogama u pripremi za puštanje na slobodu			
1. Intervencije za društvenu reintegraciju, uključujući stanovanje i zapošljavanje			
2. Obrazovanje/strukovno osposobljavanje			
3. Prevencija predoziranja			
4. Savjetovanje o predoziranju			
5. Podjela naloksona i edukacija o primjeni			
6. Upućivanja vanjskim službama za droge			

Vrsta intervencije	Dostupna (Da/Ne/ NK/NP)	Osigurana unutar i/ili izvan zatvora (Unutar/izvan/unutar i izvan / NK)	Obuhvaćenost pojedinaca (Postotak svih osoba u zatvoru u kojem se provodi intervencija)
7. Povezanost s terapijom OAT u zajednici			
8. Povezanost sa skrbi za oboljele od HIV-a nakon puštanja na slobodu			
9. Povezanost sa skrbi za oboljele od HCV-a nakon puštanja na slobodu			
10. Povezanost sa skrbi za druge zarazne bolesti (npr. tuberkuloza, HBV) (ako je potrebno)			
11. Upućivanja vanjskim zdravstvenim službama zbog drugih zdravstvenih problema (koji nisu specifični za droge)			
12. Upućivanja vanjskim socijalnim službama			
13. Ostalo (navedite)			
Izvor podataka			

Specifikacije: Definicija svake intervencije nalazi se u metodološkim smjernicama. Podjela prezervativa ne uključuje podjelu prezervativa tijekom posjeta obitelji/partnera. Ako intervencija nije potrebna, navedite NP = nije primjenjivo. NK = nije poznato.

5. Koliko je ukupno jedinstvenih pacijenata koji su započeli tretman odvikavanja od droge u referentnom razdoblju (godini)?

	Broj
a) Ukupni broj pacijenata koji su započeli tretman tijekom referentnog razdoblja	
b) Od toga oni koji su tretman započeli prvi put u životu	
c) Od toga oni koji su tretman započeli prvi put tijekom referentnog razdoblja	
d) Ako je navedena približna vrijednost, označite je zvjezdicom (*) i objasnite kako ste došli do te vrijednosti.	

Izvor podataka

Specifikacije: Vidjeti 3. pitanje. Naznačite ako referentno razdoblje nije jedna godina.

Treći odjeljak – osoblje, kvaliteta usluge i edukacija

8. Koje osoblje provodi intervencije povezane s drogama u ovoj zatvorskoj ustanovi?

	Glavni pružatelj usluga	Dodatni pružatelj usluga	Nema intervencija
a) Osoblje za zdravstvenu i socijalnu skrb zaposleno u zatvorskoj upravi (uključujući stručnjake za droge)	☐	☐	☐
b) Zatvorsko osoblje koje je zaposlila zatvorska uprava radi obavljanja sigurnosnih zadaća	☐	☐	☐
c) Osoblje zaposleno u vanjskim službama za tretmane odvikavanja od droge	☐	☐	☐
d) Zdravstveno osoblje i osoblje za socijalnu skrb zaposleno u vanjskim službama (osim usluga tretmana odvikavanja od droge) (npr. Ministarstvo zdravstva)	☐	☐	☐
e) Ostalo (navedite u nastavku)	☐	☐	☐
Izvor podataka			

9. Vrste stručnjaka koji sudjeluju u tretmanu povezanom s drogama (abecednim redom)

	Broj	Od toga: Broj osoba koje u zatvoru rade puno radno vrijeme	Od toga Broj zaposlenih u zatvorskoj upravi	Napomena
a) Administracija	b)	c)	d)	e)
a) Liječnici				
b) Medicinske sestre				
c) Istorazinsko osoblje				
d) Farmaceuti				
e) Psihijatri				
f) Psiholozi				

g) Sigurnosno osoblje				
h) Socijalni radnici				
i) Volonteri		NP	NP	
j) Skupine za samopomoć		NP	NP	
k) Ostalo (navedite)				
Izvor podataka				

10. Slijedi li zatvor smjernice za provedbu intervencija povezanih s drogama?

	Da	Ne
a) Smjernice o zdravstvenom liječenju u zatvoru		
b) Smjernice o tretmanu odvikavanja od droge u zatvoru		
c) Smjernice o tretmanu odvikavanja od droge (neovisno o tome je li osoba u zatvoru ili ne)		
d) Ostalo (navedite u nastavku)		
Izvor podataka (navedite točan izvor)		

11. (Ako je odgovor potvrđan) Navedite kako je to osigurano. Označite sve aktivnosti koje se provode

	Da	Ne
a) Unutarnji nadzor		
b) Vanjski nadzor		
c) Redoviti sastanci tima		
d) Ostalo (navedite u nastavku)		
Izvor podataka		

12. Organiziraju li se edukacije o pitanjima povezanima s drogama?

	Da	Ne
a) Edukacije za osoblje		
b) Edukacije za osobe koje borave u zatvoru		
c) Ostalo (navedite u nastavku)		
Izvor podataka		

13. Navedite pojedinosti o svim postojećim nacionalnim ili lokalnim dokumentima, uključujući sivu literaturu, smjernice, zakonodavne dokumente itd. o osiguravanju kvalitete i edukacijama za provedbu intervencija povezanih s drogama u zatvoru.

Četvrti odjeljak – testiranje na droge

14. Provodi li se testiranje na droge u zatvoru?

	Da/Ne/NP	Napomena
a) Je li testiranje na droge u zatvoru dostupno/dopušteno u vašoj zemlji?		
b) Svim osobama pri ulasku u zatvor		
c) Nasumce svim osobama		
d) Samo u slučaju sumnje na konzumaciju droga		
e) U okviru programa tretmana/pomoći u vezi s drogama		
f) Svim osobama kada se premjeste u drugi zatvor		
g) Svim osobama koje napuštaju zatvor radi privremenog dopusta		
h) Svim osobama kada napuste zatvor radi puštanja na slobodu		
i) Ostalo (navedite)		
Izvor podataka		

Specifikacije: Ako testiranje na droge u zatvoru nije dostupno ili dopušteno u vašoj zemlji, upišite NP za sva sljedeća pitanja (b do i).

15. Ako je bilo kakvo testiranje na drogu provedeno u referentnom razdoblju (navedite razdoblje)

	Broj	Referentno razdoblje	Napomena
a) Broj testiranih osoba			
b) Broj provedenih testova na droge			
c) Ostalo			
Izvor podataka			

Specifikacije: Cilj je pitanja prikupiti informacije o količini provedenih testova i njihovim rezultatima.

16. Ako se testiranje na droge NE provodi u okviru tretmana odvikavanja od droge, postoje li kaznene posljedice za pozitivne rezultate testiranja na droge?

	Da/ne	Napomena
a) Smanjenje broja vanjskih posjeta		
b) Negativan učinak na kaznu zatvora (npr. produljenje, ukidanje smanjenja kazne itd.)		
c) Manje dopuštenja za kratki dopust		
d) Smanjen pristup drugim povlasticama (navedite)		
e) Dodatni dani zatvora		
f) Boravak u izolaciji		
g) Zadržavanje u bolnici		
h) Dodatna pomoć/tretman		
i) Ostalo (navedite)		
Izvor podataka		

Specifikacije: Cilj je pitanja razumjeti moguće posljedice pozitivnih rezultata testova.